

Vem representeras?

Introduktion

Foto: Ingemar Edfalk/Sveriges riksdag

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare. Det står i regeringsformen – den grundlag som utgör grunden för vår demokrati. Det innebär bland annat att vi vid de allmänna valen vart fjärde år väljer vilka som ska representera oss i riksdag, kommuner och landsting, de vi kallar förtroendevalda. Till riksdagen väljer vi 349 ledamöter. Antalet ledamöter till kommunfullmäktige varierar beroende på hur stor kommunen är, dock minst 21 ledamöter. Dessutom väljer vi vart femte år de 21

ledamöter som ska representera oss bland Europaparlamentets 751 ledamöter.

Men – hur står det egentligen till med representationen bland våra ledamöter? Motsvarar de folkvalda ett genomsnitt av befolkningen?

I den här övningen får eleverna undersöka och jämföra vilka som är våra politiska representanter, och hur befolkningen ser ut i de olika kommunerna. Förslagsvis arbetar eleverna gruppvis med varsitt parti som i föregående övningar.

Moment 1 – Hur ser partiernas vallistor ut?

Inför valet presenterar partierna sina vallistor för kommun-, landstings- och riksdagsvalen. Där anges vilka personer som kandiderar för de olika posterna. Låt eleverna söka upp sitt respektive partis regionala vallista och se vilka som har satts upp som kandidater. Finns det några förändringar mellan vallistorna och hur det ser ut i kommunfullmäktige och riksdag sedan förra valet? Använd partiernas lokala hemsidor och [riksdagens sajt](#). Undersök också vilka av våra politiker som får mest utrymme i tidningarna. Använd er lokaltidning och notera vilka förtroendevalda som syns.

Eleverna ska notera ålder, kön, yrke och utbildning när så anges och annat som kan vara av vikt kring kandidaterna.

Moment 2 – Hur ser befolkningssammansättningen ut?

Genom att använda [SCB:s hemsida](#) ska eleverna ta fram statistik över befolkningssammansättningen i er kommun. Här kan man se hur många män respektive kvinnor som bor i kommunen, medelålder, hur många som är utrikes födda, andelen sysselsatta och befolkningens utbildningsnivå. Hos SCB finns också [statistik](#) över olika yrkens lönenivåer.

Moment 3 – Jämför, gör en komparativ studie.

Nu ska eleverna jämföra resultaten. Återspeglar våra förtroendevalda hur befolkningssammansättningen ser ut? Tänk på att inte alla namn på vallistorna har möjlighet att bli valda, ett parti som får åtta mandat i kommunfullmäktige kan bara utse de åtta första på vallistan, såvida ingen längre ner blir inkryssad genom personalval. Hur ser det ut med inkomst- och utbildningsnivå mellan de förtroendevalda och befolkningen? Män och kvinnor? Något annat eleverna noterar? Vilka sitter på de olika uppdragen i nämnderna? Vilka ansvarar över infrastruktur respektive vård och omsorg?

Jämför resultaten mellan grupperna och diskutera. Vilka förtroendevalda har vi, och vilka vill vi ha?

Källor och information

Respektive partis hemsida, dels på riksnivå, dels distriktssidorna.

Riksdagen: <http://www.riksdagen.se/sv/>

Statistiska centralbyrån SCB: <https://www.scb.se/>

Dagstidningar, samla in tidningar i tid för Tidningsveckan. Ofta går det att beställa klassuppsättningar av din lokaltidning, se om du hittar den på Mediekompass: <http://www.mediekompass.se/hitta-din-tidning/>